

Familia Augustiniana
september 2024

Open Vensters

Rondzendbrief van de Familia Augustiniana

OPEN VENSTERS

Rondzendbrief van de Augustijnse Familia-groepen in Nederland

Verschijnt 3 x per jaar

REDACTIE

Bettineke van der Werf
e@vdwerf.eu

Antoinette Reijnders
antoinettereijnders@hotmail.com

Verslagen FAN bijeenkomsten:

Julia van Wel

Technische ondersteuning en foto's:

Evert Jan van der Werf

Verzending:

Marjette de Rechter

FAMILIA AUGUSTINIANA NEDERLAND

Bestuur: bestuur@familiaaugustiniana.nl

Voorzitter: Annemieke Pacilly

Secretaris: info@familiaaugustiniana.nl

Penningmeester: Marga Bakker

Lid Paul Clement o.s.a.

Jurianne Kemmink

Pieter Renkens

Website www.familiaaugustiniana.nl

Financiën IBAN: NL28 INGB 0003 1083 66
t.n.v. Vereniging FAN

Lidmaatschap FAN inclusief Open Vensters €55,= per jaar

Vrienden van de FAN inclusief Open Vensters €40,= per jaar

Abonnement Open Vensters zonder lidmaatschap FAN €10,= per jaar

Aanvraag toezending Open Vensters: Secretariaat FAN

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden teksten in te korten of niet te plaatsen.

VOLGENDE NUMMER: eind januari 2025

SLUITING KOPIJ: 10 januari 2025

*Heiligenbeeldenmuseum
in Kranenburg-Vorden
foto: Pieter Renkens*

Inleiding:

Voor u ligt Open Vensters nummer 90.

We hebben weer een kroonnummer!

De tijd gaat snel, maar we proberen in woord en beeld de afgelopen maanden in augustijnse termen een beetje vast te houden.

Wanneer u ergens onderweg een beeld of schilderij van Augustinus tegenkomt, maakt u de lezers van Open Vensters erg blij, wanneer u hiervan een foto (met vermelding van de plaats) naar de redactie stuurt, zodat die bij *Augustinus onderweg* 'gedeeld' kan worden!

Deze keer ziet u zelfs van meerdere mensen een inzending.

U mag natuurlijk ook een foto van een Augustinus thuis sturen....

Veel inspiratie bij het lezen van de rondzendbrief.

Antoinette Reijnders, Bettineke van der Werf

INHOUD:

COLOFON

INLEIDING REDACTIE

AUGUSTINUS ZEGT

UIT DE FAMILIA-GROEPEN

Familia Boskapel
Familia Lindenholt

VAN HET FAN-BESTUUR

DE LEESMAP

TERUGKIJKEN 5E INTERNATIONALE LEKENCONGRES IN ROME

TERUGKIJKEN AUGUSTINUSFEEST

AUGUSTIJNSE VIERINGEN

AGENDA

AUGUSTINUS ZEGT ...

*Broeders en zusters,
hier wil ik u toe oproepen,
om in te zien wat het betekent het Woord van God te zien.
Wij moeten allereerst inzien dat dit onze krachten te boven gaat.
Die krachten zijn zwak,
en wij moeten proberen ze te voeden en te versterken.
Waarmee?*

*Met de geboden. Ja, maar welke dan?
'Wie mijn geboden kent en zich eraan houdt, heeft mij lief.'
Nogmaals, welke geboden?
Want wij willen groeien, wij willen graag sterker worden,
tot onze volle maat, om dan het Woord te kunnen zien.
Heer; zeg ons dus welke geboden.
'Ik geef jullie een nieuw gebod, heb elkaar lief.'*

*Broeders en zusters,
laat ons dus liefde putten uit die overvloedige bron,
daarvan drinken en er ons mee voeden.
Neem zoveel als je kunt.
Laat de liefde je leven zijn, je voedsel,
je uitgroei en je volle kracht.
Ik hoop dat zij u dan leert wat het betekent om het Woord te zien.
Schakel uw lichamelijke ogen uit
en richt de blik van uw geest omhoog,
richt hem op God en op wie bij hem hoort,
op zijn Zoon, op het Woord.
Wat u van mij hoort zijn alleen maar menselijke woorden,
maar wat u hoort gaat over de Zoon van God, zijn Woord.
En misschien hoort u meer dan u hoort,
en wordt u enig zicht gegeven,
dieper dan waar een mens kan zien.*

(Preek 126,15; Zie: *Preken voor het volk* 234-235
Bewerking Wim Sleddens o.s.a.)

FAMILIA-GROEPEN

FAMILIA BOSKAPEL

In deze zomerperiode hebben we het rustig aan gedaan en elkaar de ruimte gegeven te doen 'wat goed voor je is'. Vooraf hebben we als groep, samen met onze al jarenlange vrienden, een bijeenkomst besteed aan de volgende items:

- Hoe loopt het nu ?
- Wat willen we meer en wat minder?
- Wat vind je moeilijk en wil je daar ondersteuning bij?
- Wil je verder en zo ja: hoe?

Iedereen was heel content over de sfeer van het gesprek, de openhartigheid en de aandacht voor elkaar. We hadden de afgesproken 'synodale methode' even losgelaten en iedereen heeft op spontane wijze haar mening kunnen geven over bovenstaande items.

De afgelopen periode hebben we ervoor gekozen bij elkaar te gast te zijn en zo hebben we onze bijeenkomsten steeds op een andere plek gehouden. Hoewel dit ook beslist zijn charme had, vinden we een vaste plek van samenkomen toch rustiger en daardoor prettiger. We blijven zoeken naar een geschikte, betaalbare ruimte maar in de tussentijd blijven we elkaar ontmoeten bij een van de leden thuis.

Marjette zal daar de eerste keren niet bij kunnen zijn, omdat ze een stapje terug doet om goed te herstellen van een intensief, maar wel positief verlopend ziekteproces. Het heeft toch meer van haar lichaam gevraagd, dan haar lief is. Daarom gaat ze het de komende maanden rustiger aandoen, hetgeen niet een gemakkelijk iets voor haar is, want wensen en initiatieven heeft ze genoeg!

Naast een geschikte plaats hebben we bij het lezen van Augustinus na het overlijden van Karel zijn inhoudelijke kennis echt wel gemist. Daarom zijn we ook bezig te kijken wie ons 1 x per maand kan ondersteunen bij het lezen van teksten. Hopelijk de volgende keer hier iets meer over.

We willen binnenkort ook samen eens gaan kijken naar onze naam. Enerzijds zijn we allemaal dankbaar voor onze roots in de Boskapel. Allemaal kijken we met veel vreugde én veel respect er op terug. We hebben van de Augustijnen in het klooster achter de Boskapel veel geleerd over wat nu met die Augustijnse spiritualiteit wordt bedoeld en welke levenswijze Augustinus voor ogen had toen hij met een aantal vrienden ging samenwonen. Maar onze groepsnaam geeft heden ten dagen ook verwarringen, zoals 'Zijn jullie wel in de Boskapel gebleven?' of juist 'Waarom zijn jullie voor jullie vieringen toch niet in de Mariakapel van de Boskapel gebleven?' Dus goed om het over onze naam óók eens samen te hebben.

Want waar we ook neerstrijken, de onderliggende band van vriendschap is er zonder Boskapel niet minder op geworden en we gaan met vertrouwen en enthousiasme het volgende seizoen tegemoet.

Annemieke Pacilly

FAMILIA LINDENHOLT

In 1997 overtuigde Wim Sleddens een aantal mensen die sinds februari 1997 in Lindeholt in Augustijns verband bij elkaar kwamen, dat het wel een goed idee en een mooie ervaring zou zijn om het augustijns congres dat in juli gehouden zou worden mee te maken. Zo gezegd zo gedaan. Tijdens dat congres bleek dat het congres eigenlijk alleen voor de augustijnen en de augustijnse zusters was. Maar.... mondiaal hadden meerdere augustijnen leken in hun omgeving overtuigd om mee te komen naar dit congres. Er werd zelfs een speciale avond belegd voor alle meegekomen leken! De orde der augustijnen heeft deze leken-meevragers omarmd en zo kwam het eerste internationale augustijnse lekencongres in 1999 tot stand. Dit jaar was het dus 25 jaar geleden dat dit eerste congres plaats vond. Jan Martijn vond dat uiteindelijk afgelopen juni een doorslaggevende reden om naar Rome te mailen met de vraag of hij nog kon deelnemen aan het internationale lekencongres. Op het

zeer snelle welkom! dat hij terug kreeg hebben Evert Jan en ik ons ook aangemeld. En ook wij kregen een *zeer welkom!*
Onze indrukken vind u verderop in dit nummer.

Bettineke van der Werf

FAN-GROEP-REGIO

Ervaringen vanuit de FANgroep regio

Inleiding

Ongeveer twee jaar geleden zijn we begonnen met ons digitale FAN-groepje. Digitaal wil zeggen dat onze ontmoetingen plaatsvinden via ons computerscherm met behulp van de applicatie Zoom. Ons groepje bestaat uit Ingrid van Neer, Joop Beliën, Margrit Dethmers en Frans Savelkous. Aanvankelijk maakte Mariëlle Vis ook deel uit van deze groep. Margrit is later toegetreden.

Om de vier à zes weken vindt er een bijeenkomst plaats, met uitzondering van de zomermaanden. De bijeenkomsten duren een uur.

Onze ervaringen

Eerst de negatieve. Die houden geheel verband met de techniek. In de begintijd hadden we veel last met de verbindingen. Dit gaat de laatste tijd iets beter. Wat vervelend is, is dat Zoom ons slechts een half uur tijd gunt en daarna moeten we er tien minuten uit (dat onderbreekt het gesprek op een heel hinderlijke manier).

Vervolgens kunnen we nog een keer een half uur verder. Een uur is natuurlijk niet veel, zeker als daarbij terecht tijd genomen wordt om naar elkaars welbevinden te informeren. Positief aan de techniek is natuurlijk: geen reistijd, geen reiskosten, vanuit je eigen huis, etc.

Als concept voor mensen die niet bij elkaar in de buurt wonen, is het een goed alternatief, ondanks de beschreven beperkingen.

Naast deze wat technische aspecten willen we benadrukken dat we het als fijn ervaren om elkaar te ontmoeten en met elkaar in gesprek te zijn. Het zijn inspiratieve uurtjes.

Aspecten die beter zouden kunnen

Bij toerbeurt worden door de leden teksten rondgestuurd die als thema dienen. Dat blijft echter een worsteling. Soms zijn de aangeboden teksten veel te lang en zoekt iedereen daar zelf zijn weg in waardoor er geen echt thema is. Augustinus raakt daarbij dikwijls op de achtergrond. Vaak komen we uit bij maatschappijkritiek, kritiek op de Kerk, maar wat weinig bij zelfreflectie. We hebben geen gespreksleider. De gesprekken vliegen daarom vaak alle kanten uit. Dat is jammer. Meer zelfdiscipline zou ons helpen. We nemen ons voor dat degene die het gesprek voorbereidt een korte motivatie geeft bij het voorgestelde thema en daar één of meer concrete vragen of thema's aan verbindt.

FAN-groep-Regio

Ingrid van Neer, Margrit Dethmers, Joep Beliën, Frans Savelkouls

VAN HET FAN-BESTUUR

Van de bestuurstafel

De vorige keer hebben we op verzoek van de leden al wat uitgebreidere informatie gegeven over de klankbordgroep. Deze keer wordt het een gewonere 'Van de Bestuurstafel'.

Na de ontzettend hartelijke ontvangst op het Augustinusfeest op 28 augustus in Eindhoven komen we weer steeds meer in het gewone doen. Drie bestuursleden hebben hun vakantie al grotendeels achter de rug en ik ga in september nog met mijn zus op bedevaart naar Lourdes.

Vanwege de vakantieperiode was het een betrekkelijk rustige tijd. We hebben ons naast een terugblik op de ontmoetingsdag van 20 april j.l. ook weer gericht op de komende ontmoetingsdag.

Naast het inhoudelijke gedeelte zal er een korte ALV zijn, enkel voor

de urgente zaken waar de leden een besluit over dienen te nemen. De leden hebben hierover al een aparte mail ontvangen. Het inhoudelijke gedeelte is naar onze mening een actueel onderwerp ook voor ons. De titel van de dag luidt 'Samen op weg' en we hebben Charles van Leeuwen bereid gevonden een inleiding te houden. Hij geeft zijn visie op lekenbewegingen, verbonden aan religieuze ordes en congregaties. Daarna gaan we samen in gesprek wat dit ons doet en wat wij ermee kunnen.

Naast het inlezen in en de organisatie van de komende ontmoetingsdag heeft Jurianne weer een gesprek gehad met Hans Alderliesten. Die heeft aangegeven dat hij op dit moment weinig ruimte heeft, maar graag betrokken wil zijn / blijven bij de FAN en dat hij ons op de achtergrond wil ondersteunen door feedback te geven over aangeboden zaken. Hij kan, indien relevant, ook zijn netwerk gebruiken. Maar over verdere samenwerking zijn verder nog geen afspraken met hem gemaakt.

In juli hebben we overleg gehad met de leden van de klankbordgroep. Dat ging over de invulling van de ontmoetingsdag en over netwerken. Pater Pierre Stikkelbroeck, p. Louis Mulder en zr. Maria Leunissen hebben aangegeven zich nu verder terug te willen trekken uit de klankbordgroep nu het haar plek in de organisatie heeft gevonden. Zij wensten ons veel succes. Zij werden door ons bedankt voor hun actief meedenken.

Gerben Zweers is voor de twee vertrekkende augustijnen in de plaats gekomen. In de groep zitten nu: drie augustijnen, drie leken en een augustines. We hopen natuurlijk dat er nog een tweede augustines bij komt.

Verder hebben Jurianne, Ingrid van Neer en ikzelf een oriënterend gesprek in Utrecht gehad met Caspar Becx en Gerben Zweers om te kijken wat we in de nabije toekomst voor elkaar kunnen betekenen. Dit was een heel prettig gesprek. We konden openhartig onze ideeën met elkaar uitwisselen over mogelijke samenwerking. Want

samenwerking vanuit het bestuur zal zowel intern naar de familia-groepen als extern gericht zijn om ook daar waar mogelijk krachten te bundelen, want een aloude kreet is immers: ‘Samen sta je sterker dan alleen’, wij ook!

Namens het FAN bestuur, Annemieke Pacilly

KENNISMAKINGSMAP

In de ALV van najaar 2021 is de Kennismakingsmap van de Familia Augustiniana Nederland gepresenteerd. Alle groepen kregen een exemplaar mee naar huis die onder de huidige FAN-leden kan rouleren, tenzij er zich een aspirant-lid zou aandienen, want in eerste instantie is de map voor hen gemaakt. Natuurlijk kan de map door elk lid aangekocht worden! Doel van de map was en is, om (nieuwe) leden kennis te laten maken met het gedachtegoed van Augustinus en zijn spiritualiteit.

De map bestaat uit 3 delen:

- * In deel I kunnen lezers afwegen of het gedachtegoed van Augustinus hen inspireert om zó de Weg van Jezus Christus te gaan
- * Deel II geeft nadere verdieping en gaat intensiever in op Augustinus en op zijn spiritualiteit om die beter te leren kennen.
- * Deel III geeft nog extra naslagwerk en achtergrond informatie

Werkgroep Kennismakingsmap FAN

Aan de FAN-leden:

Wilt u, indien u dat nog niet gedaan hebt, het contributiebedrag voor 2024 ad € 55,00 zo spoedig mogelijk overmaken op ING nr. IBAN NL28 INGB 0003 1083 66 t.n.v. Vereniging Familia Augustiniana Nederland, o.v.v. Lidmaatschap FAN 2024. Mochten er leden zijn, voor wie deze contributie een probleem is, neem dan even contact op met de penningmeester.

Aan de abonnees van Open Vensters:

Wilt u het abonnementsbedrag voor 2024 ad € 10,00 overmaken op ING nr. IBAN NL28 INGB 0003 1083 66 t.n.v. Vereniging Familia Augustiniana Nederland, o.v.v. Abonnement Open Vensters 2024.
Alvast bedankt, De penningmeester FAN

TERUGKIJKEN

HET 5^E INTERNATIONALE LEKENCONGRES IN ROME

Na het bericht uit de brief van de Generaal met Kerstmis dat er weer een internationaal Augustijns Lekencongres zou zijn, kwamen de kriebels, maar kwam er eigenlijk weinig tot geen informatie. In juni besloot Jan Martijn dat hij toch écht wilde gaan en het resultaat van zijn inspanningen was dat we woensdagavond 10 juli 2024 in Rome nog net op tijd (ons vliegtuig had ruim een uur vertraging) aanschoven voor de opening van het congres. De kennismaking met elkaar werd begeleid door ballonnen.

Kortom je gooid met een muzikale ondersteuning in een groep van 10 mensen een ballon naar elkaar over. Wanneer de muziek stopte, stelde degene die de ballon vasthad zich voor aan de groep. Een ontspannen manier van kennismaken! Met een eucharistieviering in San Monnicakapel en de avondmaaltijd werd de dag afgesloten.

Via onze telefoon werden dagindeling, liturgie en mededelingen doorgegeven. Kortom alles ging digitaal! Een wereld van verschil met het eerste congres. De voertalen waren tijdens dit congres Spaans en Engels. De Laudens werden elke morgen in het Auditorium

gelezen. De eucharistieviering was telkens in de kapel. Waren de Laudens in het Spaans, was de eucharistieviering in het Engels en omgekeerd.

De Latijns-Amerikaanse mensen vielen op door hun enorme blijheid en enthousiasme in hun zingend vieren. De lezingen waren boeiend, en natuurlijk ook in lijn met waar de

Wereldkerk aandacht voor vraagt: het synodale proces.

Na de lezing werd het 'luisteren in de lijn van de H. Geest' 's middags in groepswork uitgewerkt. Het eerst naar elkaar luisteren, zonder commentaar, en dan stilte om te vragen om de H. Geest en daarna weer in gesprek met elkaar gaan bleek voor de meeste mensen een behoorlijke opgave! Gelukkig waren we hier in tegenstelling tot de eerste keer wél ingedeeld op taal.

Bij het 'we gaan naar het congres', hadden we ons wel gerealiseerd dat het de gewoonte is om iets mee te nemen vanuit je land, liefst augustijns gekleurd. Met de nieuwe icoon van H. Augustinus in onze kerk, hadden we snel bedacht dat die daar een hoofdrol in zou hebben. En Nederlandse houten klompjes kun je bijna niet zijn... Ze werden met veel plezier in ontvangst genomen op de 'Social evening' in de binnentuin van het convent.

Het was voor veel mensen een verrassing dat het 1^e Internationale Augustijnse Lekencongres dit jaar precies 25 jaar geleden was!

Bij een van de lezingen kwamen we een bekende tegen! Joe Kelley. En net als bij de lezing in Nederland was hij ook hier zeer inspirerend. We proberen de tekst nog te pakken te krijgen. Tot nu toe waren er alleen de hand-outs van de lezingen.

En toen kwamen we aan het punt van de structuur, de statuten, van de lekenbeweging.

Bij het eerste congres 'zomaar bij elkaar gekomen' werd de roep om structuur hierin elk congres sterker.

Maar bleek het ook erg lastig om dit tot stand te brengen.

In de tijd tussen de laatste twee congressen is een structuur via de provinciaals bedacht en min of meer gerealiseerd. Alle provinciaals

zijn aangeschreven en gevraagd een vertegenwoordiger aan te trekken die alle lekenactiviteiten in zijn provincie vertegenwoordigd.

Daarboven staan 5 coördinatoren uit de 5 werelddelen. Deze onderhouden contact met Rome. En het is zelfs zover dat één van hen, Luis Arana, vertegenwoordiger voor Europa, tot aan het volgende kapittel, lid is van de Augustijnse Commissie van de Leken.

Er waren al wel leken betrokken bij de voorbereiding, maar tot nu toe was nog nooit een leek lid van die commissie.

We hebben 's middags veel uitwisseling gehad over wat er in Europa nog aan augustijns lekengebeuren is.

De volgende dag zijn we met de bus (3 uur heen, 3 uur terug) naar Tollentijn, naar de kerk van St Nicolaas, de eerste augustijnse heilige geweest. Met bewondering hebben we rondgekeken naar de verwoestingen van de aardbeving en de wederopbouw van de kerk.

Op zondag stonden we op een erg warm Sint Pietersplein, op een gemarkeerde plek, bij de paus, te luisteren naar zijn 'een speciaal welkom voor de leken van het Augustijns congres' en kregen alle aanwezigen de pauselijke zegen.

De volgende dag was het al weer de laatste dag van het congres. De lezing van de Prior Generaal, pater Alejandro Moral, en de ronde- tafel-ontmoetingen samen met de uitgesproken verwachtingen voor de toekomst waren de laatste items. Natuurlijk

werd er een groepsfoto op de trappen van het Patricium gemaakt.

met een eucharistieviering met pater Prevost en een lopend buffet in de tuin van de Augustijnen. Wijzelf maakten nog een foto op het bekende dakterras.

We sloten af

tekst: Bettineke van der Werf, foto's: diverse congresleden

HET AUGUSTINUSFEEST 28 AUGUSTUS 2024

Het was een bijzonder Augustinusfeest dit jaar. Sinds 1969 was er geen 'aflegging van gelofte' meer geweest bij de Nederlandse augustijnen. Augustijnen en leden van de FAN vierden, zoals al jaren gebruikelijk is, op uitnodiging van de augustijnen samen het Augustinusfeest. Met hartelijke begroetingen en 'een zalig feest' verwelkomden de augustijnen traditie getrouw hun gasten op deze feestdag van Sint Augustinus.

Prior Provinciaal Pierre Stikkelbroeck ging voor in de gebedsviering die 'Leven in gemeenschap' als thema had. De lezingen waren genomen uit de Regel. Tijdens de gebedsviering vernieuwde Gerben Zweers zijn tijdelijke geloften in afwachting van zijn plechtige geloften die hij op 16 november in Utrecht uit zal spreken. Op 28 augustus verliep namelijk de canonieke periode van zijn tijdelijke geloften. Voor dit plechtige moment

was door de augustijnen een nieuw Geloftenboek in gebruik genomen. De viering werd afgesloten met het Magne Pater, dat onwennig na meerdere jaren afwezigheid, vertrouwd meegezongen werd. Ook het aanwezig zijn in habijt van de meeste augustijnen gaf de viering een bijzonder karakter.

José van Diepen, voorzitter SAS, bracht na de gebedsviering verslag uit van een geslaagde reis naar Papua-Barat.

Doel van de reis was het aanhalen van de contacten met de augustijnen en een bezoek aan het graf van Ton Tromp OSA (1945-2023)

De reportage riep door de getoonde nieuwe en oude foto's veel oude herinneringen op bij de aanwezige augustijnen.

Na het reisverslag was er een gezamenlijke maaltijd.

tekst: Bettineke van der Werf; foto's: Evert Jan van der Werf

AUGUSTINUS ONDERWEG

Museum
Kranenburg-
Vorden,
foto: Pieter
Renkens
←

Kapel
San Monnica Rome
foto: Evert Jan
van der Werf →

Het beeld linksonder is afkomstig uit de nis boven de deur (met trappen) van het oudste gedeelte van Mariënhage, foto: Frans Savelkous

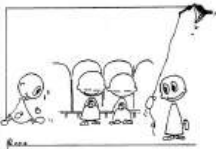
Augustinus in de kerk in Vianen is van de website van de genoemde kerk.

Een bijzonder moment, de oud Prior Generaal, inmiddels kardinaal, Robert Prevost o.s.a met het gedachtenis-prentje van Wim Sleddens o.s.a. dat we meegebracht hadden naar Rome en de fam. van der Werf. 'Weer even bij elkaar' zei pater Prevost.

VIERINGEN:

Donderdag 8.45 u
Meditatief morgengebied Lindenholt

AUGUSTIJNSE AGENDA

9 november
16 november

FANdag
Eeuwige gelofte
Gerben Sweers